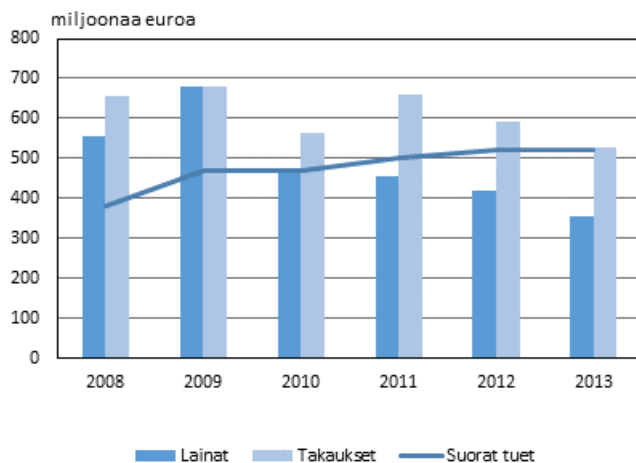

Yritystukitilasto 2013

Vähemmän tukea suuremmalle joukolle yrityksiä

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2013 yrityksille jaettu tukimäärä laski kokonaisuudessaan 8,3 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Tukea kuitenkin vastaanotti useampi yritys kuin vuotta aiemmin, tukea saaneiden yritysten määrän kasvaessa 17,7 prosenttia 34 955 yritykseen.

Kaikki maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset 2008–2013

Suoran maksetun tuen määrä pysyi lähes muuttumattomana viime vuosiin verrattuna sen osuuden kuitenkin kasvaessa kaikesta jaetusta tuesta. Vuonna 2013 suoraa yritystukea maksettiin yhteensä 523 miljoonaa euroa, lainoja 356 miljoonaa euroa ja takauksia 527 miljoonaa euroa, lainojen ja takausten määrän laskiessa selvästi edellisvuosista.

Tässä tilastossa ovat mukana seuraavat tukimuodot: maksetut suorat tuet työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM), maa- ja metsätalousministeriöltä (MMM) ja Tekesiltä, maksetut lainat Tekesiltä sekä myönnetyt lainat ja takaukset Finnveralta. Lisäksi julkaisu sisältää erillisinä tiedot määrääjäksi (2013–2014) asetetuista tutkimus- ja kehittämistoimintaan kohdentuvista verovähennyksistä. Muuten tilasto ei sisällä esim. verotukia tai maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvia tukia.

Sisällys

Lähes kaikkien kokoluokkien ja toimialojen saamat tuet vähenivät vuonna 2013.....	3
1. Tuot yritysten suuruusluokan mukaan.....	3
2. Tuot yritysten toimialan mukaan.....	6
3. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennykset.....	8

Taulukot

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2013.....	3
Taulukko 2. Maksetut suorat tuot, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2008–2013, tuhatta euroa....	5
Taulukko 3. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset suuruusluokittain vuonna 2013, tuhatta euroa.....	8
Taulukko 4. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset toimialoittain (TOL2008) vuonna 2013, tuhatta euroa.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuot, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2008–2013, tuhatta euroa.....	10
--	----

Kuviot

Kuvio 1. Maksetut suorat tuot yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa.....	4
Kuvio 2. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa.....	4
Kuvio 3. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa.....	5
Kuvio 4. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2013.....	6
Kuvio 5. Maksetut suorat tuot yritysten toimialan mukaan 1) 2001–2013, miljoonaa euroa.....	7
Kuvio 6. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2011–2013, miljoonaa euroa.....	7
Kuvio 7. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2011–2013, miljoonaa euroa.....	8

Yritystukitilaston laatuseloste.....	12
--------------------------------------	----

Lähes kaikkien kokoluokkien ja toimialojen saamat tuet vähenivät vuonna 2013

1. Tuet yritysten suuruusluokan mukaan

Edellisvuosien tapaan tukea vastaanottaneiden yritysten osuus oli suurin suuren yritysten joukossa (Taulukko 1). Kaikista suureksi luokitelluista yrityksistä yritystukea sai 69,7 prosenttia, osuuden hieman laskiessa edellisvuodesta. Yhteensä 409 suur yritystä sai jotain yritystukimuotoa, tukea saaneiden suurten yritysten määrän vähentyessä 42 yrityksellä vuodesta 2012. Tukimuodoista eniten suuret yritykset vastaanottivat suoraa yritystukea, tukimäärän kuitenkin laskiessa 9,7 prosenttia edellisvuodesta. Toisin kuin tukea saaneiden suurten yritysten kohdalla, tukea saaneiden mikroyritysten, pienten yritysten ja keskisuuren yritysten osuus kaikista kokoluokkansa yrityksistä kasvoi vuoden takaiseen osuuteen verrattuna.

Tukea saaneista yrityksistä pienet ja keskisuuret yritykset myös kasvattivat liikevaihtoaan maltillisesti. Tukea vastaanottaneiden yrityksen henkilöstön määrä kasvoi pienten ja keskisuuren yritysten lisäksi myös mikroyrityksissä. Tukea saaneiden suurten yritysten osalta taas sekä liikevaihto että henkilöstön määrä laskivat selvästi vuotta aiemmasta.

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2013

Yrityksen suuruusluokka 1)	Yrityksiä	% kaikista yrityksistä	Tukea saaneita yrityksiä, % ²⁾	Liikevaihto, % ³⁾	Liikevaihto, % ⁴⁾	Henkilöstö, % ⁵⁾	Henkilöstö, % ⁶⁾
Mikroyritys	316 652	89,4	7,5	17,9	0,9	20,6	1,8
Pieni yritys	34 545	9,7	27,3	20,9	5,4	28,7	8,7
Keskisuuri yritys	2 574	0,7	47,9	19,7	8,2	16,9	8,1
Suuri yritys	587	0,2	69,7	41,5	34,7	33,7	26,0
Yrityksiä yhteensä v. 2013	354 358	100,0		100,0		100,0	

1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon
Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä
Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä
Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

2) Tukea saaneiden yritysten osuus kokoluokan yrityksistä

3) Yritysten liikevaihdon osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

4) Tukea saaneiden yritysten liikevaihto, osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

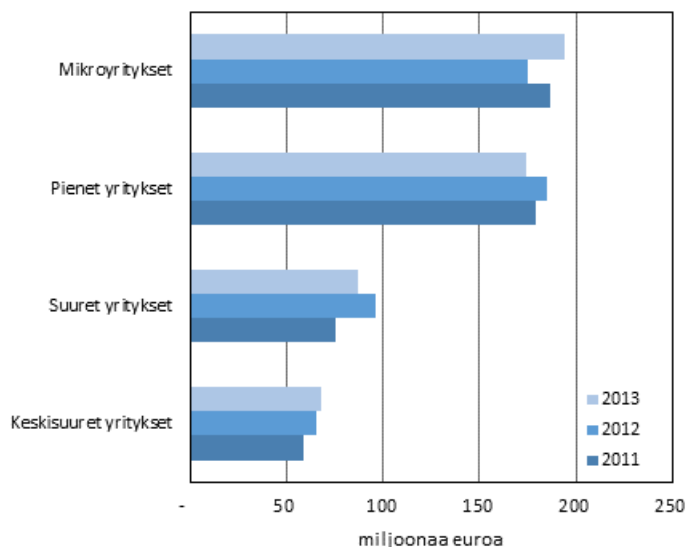
5) Yritysten henkilöstön osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

6) Tukea saaneiden yritysten henkilöstö, osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

Vuonna 2013 yritystukea sai yhteensä 34 955 yritystä, joista suureksi luokiteltuja oli 1,2 prosenttia ja keskisuureksi 3,5 prosenttia. Suurin osa tukea saaneista yrityksistä oli pieniä ja mikroloukan yrityksiä, joista pienten yritysten osuus oli 27 prosenttia ja mikroyritysten 68,3 prosenttia eli 23 879 yritystä. Mikroyritykset kasvattivat osuuttaan tukisummasta kaikkien muiden kokoluokkien osuuksien vastaavasti taas laskiessa. Tukea saaneiden mikroyritysten lukumäärä kasvoi kokoluokista eniten, 21,1 prosenttia, suurten yritysten lukumäärän laskiessa 9,3 prosenttia.

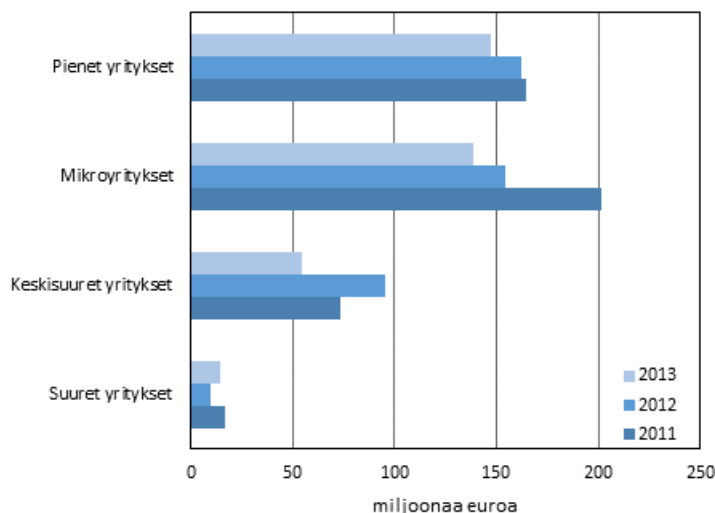
Tukea saaneiden yritysten kokoluokan mukaan tarkasteltuna eniten suoraa yritystukea maksettiin mikro- ja pienyrityksille (Taulukko 2). Suurin muutos tapahtui mikroyrityksille maksetussa tukimäärässä, joka kasvoi 10,9 prosenttia edellisvuodesta. Myös keskisuuren yritysten saama suora tuki lisääntyi 3,4 prosentilla vuoden takaisesta. Pienten ja varsinkin suurten yritysten osalta tuen määrä taas supistui.

Kuvio 1. Maksetut suorat tuet yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa

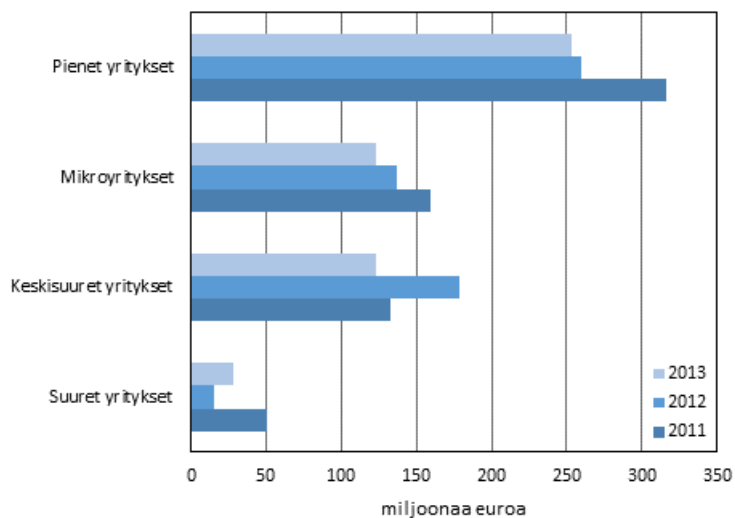

Lainojen ja takausten kokonaismäärien vuosittainen vaihtelu on yleensä huomattavasti suorien tukien vaihtelua suurempaa. Vuonna 2013 suurten yritysten saamat lainat kasvoivatkin 45 prosenttia ja takaukset jopa 81 prosenttia edellisvuodesta. Muiden kokoluokkien osalta sekä lainojen että takausten määrät laskivat vuodesta 2012. Vähäisintä lasku oli pienten yritysten kohdalla, joiden lainamäärä supistui 9 prosenttia ja takausten määrä 3 prosenttia. Pienet yritykset saivatkin eniten lainaa ja takauksia vuonna 2013, lainaa noin 147 miljoonaa ja takauksia noin 253 miljoonaa euroa. Suuria yrityksiä lukuunottamatta kaikkien kokoluokkien kohdalla sekä lainan että takausten määrä oli vuonna 2013 alemmalla tasolla kun edellisinä vuosina.

Kuvio 2. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa

Kuvio 3. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2011–2013, miljoonaa euroa

Taulukko 2. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2008–2013, tuhatta euroa

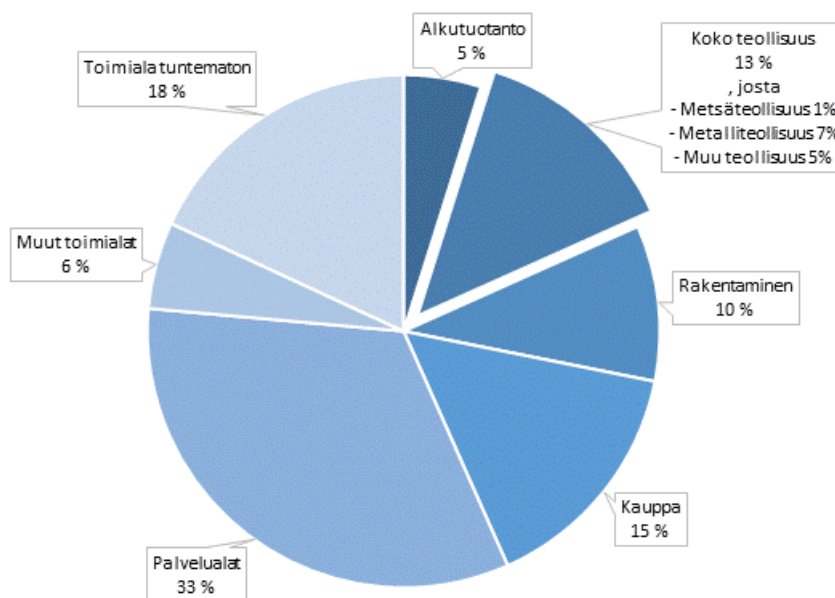
Vuosi	Yrityksen suuruusluokka ¹⁾	Mikroyritykset	Pienet yritykset	Keskisuuret yritykset	Suuret yritykset	Yhteensä
2013	Yrityksiä	23 879	9 433	1 234	409	34 955
	Maksetut suorat tuet	193 859	174 623	67 947	86 681	523 112
	Maksetut lainat	139 013	147 133	54 822	14 566	355 534
	Myönnetyt takaukset	123 259	252 999	122 984	27 907	527 150
2012	Yrityksiä	19 719	8 338	1 196	451	29 704
	Maksetut suorat tuet	174 780	185 104	65 716	96 004	521 604
	Maksetut lainat	153 994	161 868	95 312	10 031	421 205
	Myönnetyt takaukset	136 459	260 029	178 763	15 428	590 678
2011	Yrityksiä	24 305	9 148	1 198	457	35 108
	Maksetut suorat tuet	186 812	179 377	58 843	75 566	500 598
	Maksetut lainat	201 818	164 875	73 361	16 880	456 934
	Myönnetyt takaukset	159 818	316 335	132 562	50 987	659 702
2010	Yrityksiä	24 340	8 251	1 009	415	34 015
	Maksetut suorat tuet	180 506	155 766	55 783	76 069	468 124
	Maksetut lainat	186 652	183 109	79 195	23 265	472 222
	Myönnetyt takaukset	160 608	252 986	91 018	59 853	564 465
2009	Yrityksiä	24 140	8 012	1 018	423	33 593
	Maksetut suorat tuet	166 900	157 009	58 484	87 497	469 890
	Maksetut lainat	219 500	302 511	123 244	32 969	678 224
	Myönnetyt takaukset	138 351	318 398	158 586	65 748	681 083
2008	Yrityksiä	23 512	7 937	1 087	450	32 986
	Maksetut suorat tuet	124 188	118 102	46 553	90 554	379 397
	Maksetut lainat	238 129	202 498	115 159	1 601	557 387
	Myönnetyt takaukset	215 573	296 047	116 043	27 651	655 314

1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon
 Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä
 Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä
 Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

2. Tuet yritysten toimialan mukaan

Toimialoittain tarkasteltuna eniten yritystukea myönnettiin palvelualoille ja teollisuuden toimialoille (erityisesti metalliteollisuuteen), molempien toimialojen tukisummien supistuessa edellisvuoteen nähden. Tukien määrä väheni lähes kaikilla aloilla, eniten etenkin rakentamisen toimialalla (-22,3 prosenttia). Tukea kuitenkin jaettiin entistä suuremmalle joukolle yrityksiä, alkutuotannon, kaupan ja palvelualojen tukea saaneiden yritysten lukumäärän kasvaessa suhteellisesti eniten. Lukumäärällisesti eniten tukea saaneita yrityksiä oli palvelualoilla (33 prosenttia yrityksistä, 11 560 yritystä), tukea vastaanottaneiden yritysten määrän kasvaessa 8,4 prosenttia eli 892 yritystä edellisvuodesta. Kaupan alalla tukea saaneiden yritysten määrä taas kasvoi 8,7 prosenttia eli 425 yritystä vuodesta 2012. Tukea saaneiden yritysten lukumäärä vähentyi ainoastaan metsäteollisuudessa kahdella yrityksellä, kaikkien muiden toimialojen kohdalla yritysmäärä lisääntyi. (Liitetaulukko 1).

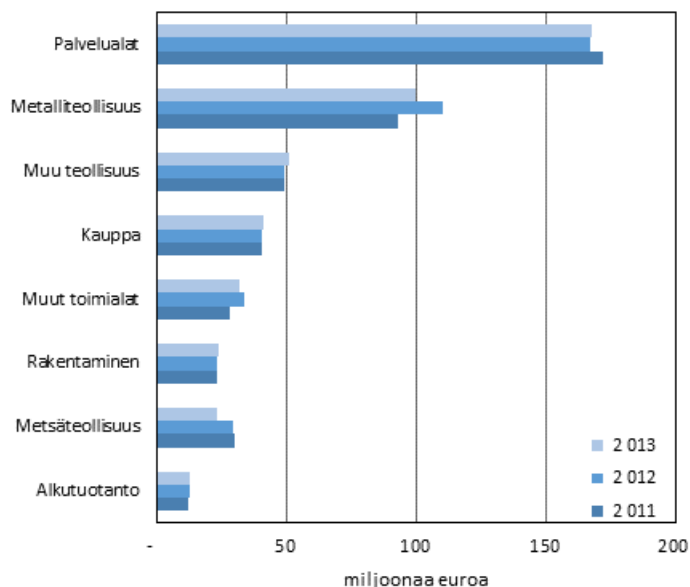
Kuvio 4. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2013

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Eniten suoraa yritystukea myönnettiin myös teollisuuteen ja palveluihin, palvelualoille myönnetyn suoran tuen määrän pysyessä suurin piirtein ennallaan, teollisuuden taas laskiessa toimialoista eniten (-7,8 prosenttia). Teollisuuden aloista merkittävin suoran tuen lasku tapahtui metsäteollisuudessa (-20,2 prosenttia), tuen määrän supistuessa vajaalla kuudella miljoonalla eurolla. Eniten teollisuuden aloista suoraa tukea sai metalliteollisuus, noin 100 miljoonaa euroa, jonka määrä pieneni reilulla kymmenellä miljoonalla eurolla vuodesta 2012.

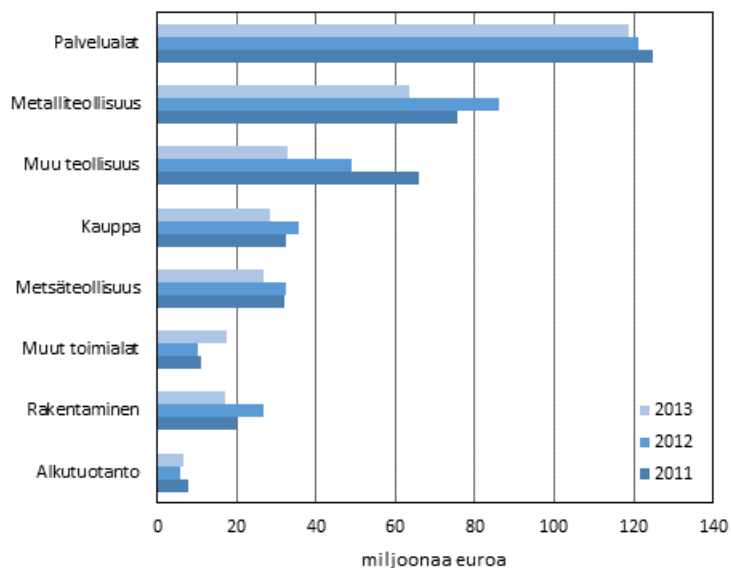
Kuvio 5. Maksetut suorat tuet yritysten toimialan mukaan 1) 2011–2013, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

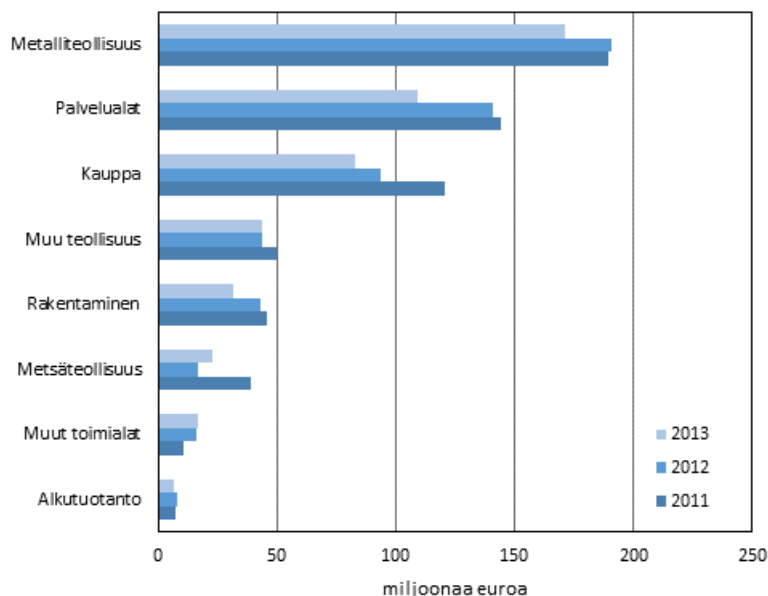
Suurin osa myönnettyistä lainoista ja takauksista myönnettiin edellisvuosien tapaan teollisuuteen (metalliteollisuus) ja palvelualoille. Teollisuuden alojen saamat lainat kuitenkin vähenivät rajusti edellisvuosista, palvelualojen saamien lainojen supistuessa vain maltillisesti. Kaiken kaikkiaan lainojen määrä väheni lähes kaikilla toimialoilla, kaikkein eniten kuitenkin rakentamisessa (-35,5 prosenttia). Myös takausten määrä väheni eniten rakentamisen toimialalla (-27,3 prosenttia) sekä palvelualoilla (-22,7 prosenttia).

Kuvio 6. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2011–2013, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Kuvio 7. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2011–2013, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

3. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennykset

Vuosien 2013–2014 osalta on otettu käyttöön tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskeva verotuksen lisävähennys. Lisävähennyksen on tarkoitus toimia vaihtoehtona suorille yritystuille. Lisävähennyksen enimmäismäärä verovuonna hanketta kohden on 400 000 euroa ja minimi 15 000 euroa. Vähennystä ei myönnetä muun muassa siinä tapauksessa jos samaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeeseen saadaan jo muuta julkista tukea.

Vuonna 2013 verovähennystä myönnettiin 65,1 miljoonaa euroa yhteensä 600 yritykselle. Suuruusluokista eniten vähennystä saivat pienet yritykset, noin 22 miljoonaa euroa, joita oli myös kokoluokista lukumäärällisesti eniten (Taulukko 3). Toimialoittain tarkasteltuna taas selvästi eniten lisävähennystä saivat palvelualojen yritykset, yhteensä 30,6 miljoonaa euroa (Taulukko 4). Myös yritysten lukumäärän mukaan palvelualoilla oli eniten verovähennystä saaneita yrityksiä.

Taulukko 3. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset suuruusluokittain vuonna 2013, tuhatta euroa

Suuruusluokka	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Myönnetty verovähennys
Mikroyritykset	72	2 043
Pienet yritykset	275	21 940
Keskisuuret yritykset	160	20 342
Suuret yritykset	93	20 784
Yhteensä	600	65 109

Taulukko 4. Yrityksille myönnetyt T&K-toiminnan verovähennykset toimialoittain (TOL2008) vuonna 2013, tuhatta euroa

Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Myönnetty verovähennys
Koko teollisuus, siitä	207	28 032
–Metsäteollisuus	6	1 217
–Metalliteollisuus	133	18 156
–Muu teollisuus	68	8 659
Rakentaminen	15	687
Kauppa	42	4 204
Palvelualat ¹⁾	306	30 566
Muut toimialat ²⁾	30	1 619
Yhteensä	600	65 109

1) Sisältää toimialat (TOL 2008, 49–82, 90–96)

2) Muut toimialat (TOL 2008, 01–03, 05–09, 35–39, 84–88, 97–99)

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2008–2013, tuhatta euroa

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet ⁵⁾	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset
2013	Alkutuotanto ¹⁾	1 703	12 863	6 570	6 964
	Koko teollisuus, siitä	4 696	173 889	123 362	237 697
	–Metsäteollisuus	483	23 337	26 760	22 929
	–Metalliteollisuus	2 435	99 702	63 659	170 930
	–Muu teollisuus	1 778	50 850	32 942	43 838
	Rakentaminen	3 438	23 649	17 218	31 370
	Kauppa	5 316	40 907	28 286	83 069
	Palvelualat ²⁾	11 560	167 598	118 859	109 081
	Muut toimialat ³⁾	1 917	31 979	17 686	16 645
	Toimiala tuntematon	6 325	59 090	40 543	41 471
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		13 137	3 010	853
	Yhteensä		34 955	523 112	355 534
2012	Alkutuotanto ¹⁾	1 554	12 514	5 602	7 684
	Koko teollisuus, siitä	4 464	188 646	167 596	251 632
	–Metsäteollisuus	485	29 259	32 417	16 966
	–Metalliteollisuus	2 306	110 257	86 040	190 917
	–Muu teollisuus	1 673	49 130	49 139	43 749
	Rakentaminen	3 241	23 157	26 702	43 166
	Kauppa	4 891	40 359	35 780	93 559
	Palvelualat ²⁾	10 668	167 015	121 276	141 064
	Muut toimialat ³⁾	1 914	33 328	10 328	15 817
	Toimiala tuntematon	2 972	33 456	46 254	35 022
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		23 131	7 667	2 734
	Yhteensä		29 704	521 604	421 205
2011	Alkutuotanto ¹⁾	1 798	12 049	7 832	7 134
	Koko teollisuus, siitä	4 788	171 663	173 424	278 441
	–Metsäteollisuus	554	29 573	32 087	39 082
	–Metalliteollisuus	2 408	92 880	75 413	189 291
	–Muu teollisuus	1 826	49 211	65 923	50 068
	Rakentaminen	3 649	22 816	19 850	45 541
	Kauppa	5 398	40 245	32 572	120 425
	Palvelualat ²⁾	11 410	172 018	124 611	144 270
	Muut toimialat ³⁾	2 049	28 181	11 233	10 584
	Toimiala tuntematon	6 016	37 531	77 759	47 952
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		16 093	9 652	5 355
	Yhteensä		35 108	500 598	456 934

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet ⁵⁾	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset
2010	Alkutuotanto ¹⁾	1 738	15 842	6 946	9 363
	Koko teollisuus, siitä	4 492	163 407	179 586	239 579
	–Metsäteollisuus	498	22 579	49 134	23 531
	–Metalliteollisuus	2 251	92 257	81 649	169 732
	–Muu teollisuus	1 743	48 571	48 803	46 315
	Rakentaminen	3 472	20 364	24 479	34 564
	Kauppa	5 257	31 954	38 948	94 213
	Palvelualat ²⁾	11 070	165 967	130 914	99 849
	Muut toimialat ³⁾	1 866	26 176	38 256	12 393
	Toimiala tuntematon	6 120	29 741	49 367	71 397
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		14 673	3 727	3 106
	Yhteensä	34 015	468 124	472 222	564 465
	2009	Alkutuotanto ¹⁾	1 616	12 140	13 185
Koko teollisuus, siitä		4 648	177 390	290 481	323 874
–Metsäteollisuus		544	24 410	65 908	72 292
–Metalliteollisuus		2 331	105 786	147 603	201 502
–Muu teollisuus		1 773	47 194	76 970	50 080
Rakentaminen		2 935	16 973	39 655	41 772
Kauppa		5 146	29 911	57 927	99 334
Palvelualat ²⁾		10 981	151 405	174 252	128 472
Muut toimialat ³⁾		1 936	30 772	24 690	21 789
Toimiala tuntematon		6 331	35 597	69 747	43 097
Ei yritystunnusta ⁴⁾			15 702	8 286	5 421
Yhteensä		33 593	469 890	678 224	681 083
2008		Alkutuotanto ¹⁾	1 500	7 741	6 456
	Koko teollisuus, siitä	4 818	163 683	186 178	264 940
	–Metsäteollisuus	561	20 715	36 549	25 618
	–Metalliteollisuus	2 403	99 238	98 151	174 744
	–Muu teollisuus	1 854	43 730	51 477	64 577
	Rakentaminen	3 203	15 566	23 621	40 775
	Kauppa	5 237	27 774	38 260	114 759
	Palvelualat ²⁾	10 489	108 296	125 969	134 835
	Muut toimialat ³⁾	1 755	18 261	65 179	21 125
	Toimiala tuntematon	5 984	22 951	100 037	54 105
	Ei yritystunnusta ⁴⁾		15 126	11 686	18 803
	Yhteensä	32 986	379 398	557 387	655 314

1) Sisältää toimialat (TOL 2008, 01–03)

2) Sisältää toimialat (TOL 2008, 49–82, 90–96)

3) Muut toimialat (TOL 2008, 05–09, 35–39, 84–88, 97–99)

4) Lähtötiedoissa ei ole yritystunnusta

5) Vuodesta 2013 alkaen suoriin tukiin on lisätty myös Työ- ja elinkeinoministeriön maksamat energiatuet

Yritystukitilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaja on Tilastokeskuksen Yritystilastot-yksikkö. Yritystukitilasto laaditaan kansallisia tarpeita varten, sen taustalla ei ole tilaston tuotantoa sääteleviä kansainvälisiä asetuksia tai suosituksia.

Yritystukiaineisto on tutkijoiden käytettävissä Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden yritystukitietokannassa sekä etäkäytössä.

Yritystukitilasto perustuu Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan, johon on koottu yritystukitietoja julkisen tutkimusrahoituksen ja elinkeinotukien vaikuttavuuden selvittämiseksi. Tilasto sisältää tietoja yritystukea rahoittavien instituutioiden – työ- ja elinkeinoministeriön (TEM), Tekesin, Finnveran sekä maa- ja metsätalousministeriön (MMM) – maksamista suorista yritystuista. Ennen kuin TEM aloitti toimintansa vuoden 2008 alusta, yritystukia myönsivät kauppa- ja teollisuusministeriö (KTM) sekä työministeriö (TM). Yritystukitilasto ei kata kaikkia yritysten saamia tukia. Esimerkiksi verotuet, kuntien antamat yritystuet ja maataloustuet eivät sisälly tilastoon.

Tiedot on ryhmitelty tilastossa lähinnä tukityypin (suora tuki, laina ja takaus) sekä tukea saaneiden yritysten toimialan ja kokoluokan mukaan. Yritystukitietokannan tietoja voidaan kuitenkin ryhmitellä myös tuen antajan ja myöntämisperusteen mukaan. Tietoja käyttävät julkinen hallinto sekä tutkijat.

Yritystukitietokantaan on mahdollista linkittää muita yritystason aineistoja. Tukien vaikutusta yritysten toimintaan voidaan tarkastella esimerkiksi yhdistämällä yritystukiaineistoon tilinpäätöstietoja. Tietokannan tiedot ovat yritystasoisia, joten alueellista tietoa on vaikea tuottaa.

Yritystuki on julkisista varoista yritykselle tai yhteisölle maksettu avustus tai rahoitus. Yritystuen antamisperusteet on säädetty yritystukilaissa (Laki yritystoiminnan tukemisesta 1068/2000), jonka mukaan yritystoimintaan voidaan myöntää valtionavustuksena investointitukea, pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistukea ja tukea yritysten toimintaympäristön parantamiseen. Avustusmuotoisen rahoituksen ohella rahoitusta voidaan myöntää toimintaympäristön parantamiseen myös pääomasijoituksena. Lisäksi aloittamisvaiheessa olevalle pienelle yritykselle voidaan myöntää toiminnan käynnistystukea. Tukea suunnataan laadullisesti korkeatasoisiin aineettomiin ja aineellisiin hankkeisiin tavoitteena erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja toimintaympäristön parantaminen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tukityypit tiedonantajittain. TEM:ltä saadaan tiedot myönnettyistä ja maksetuista tuista ja starttituista. Tekes toimittaa Tilastokeskukselle tiedot myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista ja lainoista. MMM:n tiedot koostuvat myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista. Finnveralta puolestaan saadaan tiedot myönnettyistä lainoista ja takauksista.

Tukityypit eri tiedonantajilta

Tiedonantaja	Laina	Suora tuki	Takaus
Finnvera	X		X
TEM		X	
MMM		X*	
Tekes	X	X	

*Ei sisällä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystuet. Vuodesta 2010 eteenpäin tiedoissa ei ole mukana hanketukia.

Eri tukityypit poikkeavat luonteeltaan toisistaan. Suorien tukien tapauksessa laskennallinen tuen määrä on yhtä kuin esitetty tukisumma. Vastikkeellisen rahoituksen kuten takausten ja lainojen osalta näin ei ole eikä niiden yhteenlasku anna oikeaa kuvaa yritystukien volyyymista. Lainojen ja takausten laskennallinen tuen määrä, eli se määrä joka erästä on tukea, on huomattavasti esitettyä summaa matalampi. Laina on maksettava takaisin ja takaus toteutuu vain lainan takaisinmaksun epäonnistuessa. Näiden tukityyppien osalta laskennallisen tuen määrä riippuu markkinoista poikkeavista lainaehdoista sekä luottotappioista. Laskennallisen tuen suuruusluokka jää alle 10 prosentin vastikkeellisen rahoituksen kokonaismäärästä.

Yritystukitilastossa ei ole pyritty laskemaan näiden tukityyppien laskennallisen tuen määrää vaan ilmoittamaan lainojen ja takausten kokonaismäärät.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Yritystukitilasto perustuu kattaviin hallinnollisiin aineistoihin ja Tilastokeskuksessa tarkistettuihin yritystason tausta-aineistoihin. Yritystukitilaston perusjoukon muodostavat Tilastokeskuksen yritysrekisteriin kuuluvat liiketoimintaa harjoittavat yritykset ja erityisesti yritykset, joille tilaston tiedonantajina toimivat julkisomisteiset instituutiot ovat maksaneet avustuksia tai antaneet muuta rahoitusta. Yritystukitilaston lähdeaineistoina käytetään yritystukitietokantaa, yritysrekisterin vuositilastoa ja tilinpäätöstilastoja. Yritysrekisterin tiedot saadaan pääasiassa verohallinnon rekistereistä ja omista tiedusteluista, tilinpäätöstilastot puolestaan perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja omaan yritystiedusteluun.

Yritystukitietokantaan kootaan tiedot TEM:n (ennen vuotta 2008 KTM ja TM), MMM:n, Tekesin ja Finnveran myöntämistä ja maksamista suorista tuista, lainoista, sekä takauksista. Tiedonantajat toimittavat vuosittain päättyneitä kalenterivuotta koskevat yritystukitiedot Tilastokeskuksen. Yritystukitietokannan tiedot koostuvat yritysten saamista lainoista, takauksista ja suorista tuista. Tiedot eivät sisällä verotukia eivätkä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvat tuet.

TEM:n tukitietoihin sisältyy KTM:n ja TM:n aiemmin myöntämiä tukia. KTM:n tuet koostuivat energiatuista, investointituista, kansainvälistymistuista (ei ole tilastoitu vuodesta 2008 eteenpäin), toimintaympäristötuista sekä muista kehittämistuista ja avustuksista. Ne sisälsivät kansallisen rahoituksen lisäksi Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukia, mutta eivät Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) tukia. TM:n työllistämistuet puolestaan sisälsivät sekä kansallisia että EU-tukia (ESR-projektit), mutta eivät työvoima- ja elinkeinokeskusten (TE-keskusten) kautta maksettavia investointitukia. TEM:n yritystuet voidaan jaotella palkkatukiin, starttitukiin, kansainvälistymistukiin ja energiatukiin. Osalla tuista on ESR-kytkentä. Vuodesta 2007 entisen TM:n tuista on voitu poistaa ESR-tuet ennen tilastointia. Finnveran tuet koostuvat myönneistä lainoista ja takauksista, jotka sisältävät kotimaista tai EU-tukea. Tekesin osalta mukana ovat kansalliset tutkimus- ja kehitysavustukset ja -lainat sekä EAKR-hankkeiden avustukset yrityksille. MMM:n hallinnonalalta yritystukitiedoissa ovat mukana vain varsinaiset yrityksille myönnetty yritystuet, eivät maataloustuet. Tiedot kattavat kaikki MMM:n hallinnoimat ohjelmat. Tiedoissa ei ole mukana yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä yleisiä kehittämishankkeita eikä tietyn yritysryhmän toiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita. Vuotta 2010 aikaisemmissa tiedoissa MMM:n tukiin sisältyy sekä yritys- että hanketukia. Vuodesta 2010 eteenpäin tietoihin ei sisälly hanketukia.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yritystukitilasto kattaa tilastovuoden aikana maksetut ja myönnettyt suorat tuet, lainat ja takaukset. Myönnettyjen ja maksettujen tukien vuosisummat eroavat toisistaan, sillä myönnetyn tuen maksaminen voi ajoittua usean vuoden ajalle, myönnettyä tukea ei makseta kokonaisuudessaan tai se peritään takaisin, jos tuen saaja ei täytä tai rikkoo myöntäjän asettamia ehtoja tai omia lupauksiaan. Tukien määrät on laskettu tiedonantajien toimittamista aineistoista.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on ilmestynyt kalenterivuodesta 2008 (tilastovuosi 2006) lähtien kerran vuodessa. Tietoja julkaistaan tilastovuodesta 2004 lähtien. Julkaisuviive on vuodesta puoleentoista vuoteen tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on kalenterivuosi. Julkaisupäivämäärät löytyvät [julkistamiskalenterista](http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html) <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus

Tilaston kotisivuilta on saatavissa perustiedot muun muassa maksetuista suorista tuista, lainoista ja takauksista yritysten toimialan ja suuruusluokan mukaan. Tilaston kuvaus on julkaistu Tilastokeskuksen [kotisivulla](http://tilastokeskus.fi/til/yrtt/meta.html) <http://tilastokeskus.fi/til/yrtt/meta.html>. Erillisselvityksiä tuotetaan asiakkaiden tilauksesta.

Tilastoon liittyvät mikroaineistot sisältyvät Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan ja ovat tutkijoiden käytettävissä lupaehtojen mukaisesti. Tietoja Tilastokeskuksen tutkijapalveluista tai yritystukiaineiston käytöstä saa sähköpostiosoitteesta tutkijapalvelut@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedoista on laadittu mahdollisimman vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 2004 lähtien. Aikasarjan keskeiset tiedot julkaistaan aina vuosittain julkistettavan uuden tilaston yhteydessä. Tilastosta ei ole mahdollista saada kansainvälisiä vertailutietoja. KTM:n ja TM:n yhdistyminen TEM:ksi saattaa hieman heikentää tilaston vertailukelpoisuutta yli ajan. Eri tukityypit (lainat, takaukset, suorat tuet) eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Ohjelmakauden vaihdokset ja muutokset tukiperusteisiin vaikuttavat jonkin verran vertailtavuuteen varsinkin aikasarjoissa. Maa- ja metsätalousministeriön vanhan ohjelmakauden päättyminen 2007 ja uuden käynnistyminen näkyvät luvuissa. Vuonna 2009 MMM:n suorat tuet olivat uuden ohjelmakauden johdosta kahta aikaisempaa vuotta suuremmat. Selkeimmin tämä näkyy palvelualoilla ja mikroyritysten osalta, kun uudella ohjelmakaudella myös muiden kuin maatilan yhteydessä toimivien maaseudun mikroyritysten rahoitus tuli mahdolliseksi. Hanketuet sisältyvät MMM:n tietoihin ennen tilastovuotta 2010, mikä vaikuttaa osaltaan heikentävästi aikasarjan vertailtavuuteen.

Käytetty toimialaluokitus on TOL 2008 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Aikaisemmin julkaistut toimialaluokitus TOL 2002:n mukaiset tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia nyt julkistetun TOL 2008:n mukaisten tietojen kanssa. Yrityksiä luokitellaan tilastossa myös henkilöstön määrään perustuviin suuruusluokkiin: mikroyritykset työllistävät enintään 4 henkilöä, pienet yritykset 5–49 henkilöä, keskisuuret yritykset 50–249 henkilöä ja suuret yritykset vähintään 250 henkilöä. Luokittelu poikkeaa Komission suosittamasta mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY), sillä vuosiliikevaihdon määrä ja taseen loppusumma eivät vaikuta suuruusluokkaan.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Kaikkia tukitietoja ei pystytä yhdistämään muihin tietoaineistoihin tai luokittelemaan esimerkiksi toimialan mukaan, sillä pienestä osasta tiedonantajien toimittamia havaintoja puuttuu yritystunnus.

Yritystukiaineistossa on myös havaintoja, jotka eivät yritystunnuksesta huolimatta yhdisty muihin aineistoihin.

Lisätietoja

Heidi Pirkola 029 551 3246

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

tiede.teknologia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Yritystukitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3355 (pdf)*